

Vrienden van het Spoorwegmuseum

Vereniging

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 9, Nummer: 99

Wat is er gaande en wat komt

19 t/m 21 september	Open Trein Festijn
19 & 20 september	Raildagen
oktober	Maand van de geschiedenis
18 oktober	Expo spoordieren
13 dec t/m 4 jan 2026	Winter Station

Vriendenrit 2025

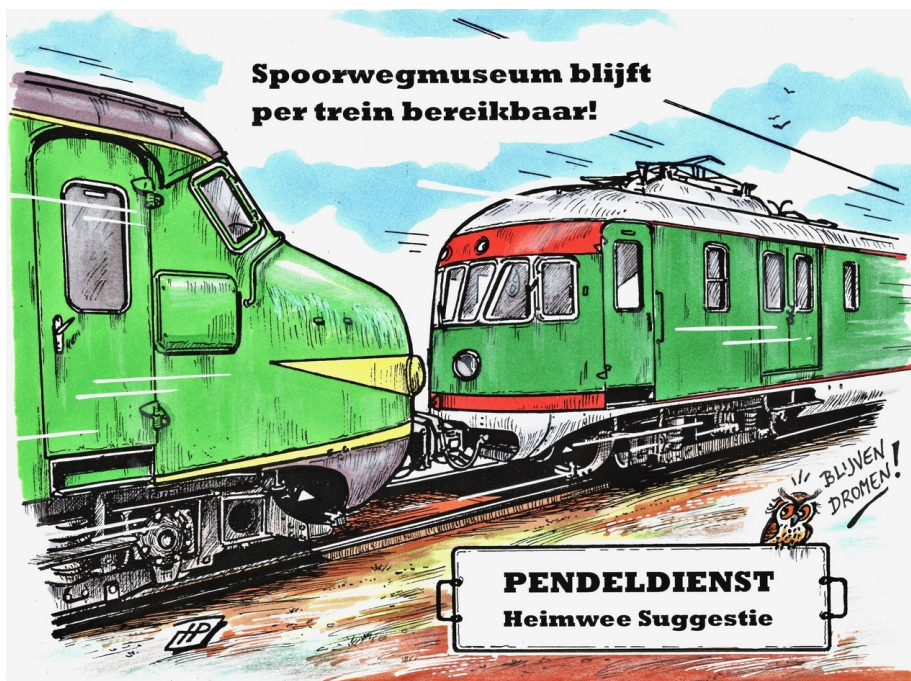
Aankondiging Vriendenrit

Ook in deze digitale Nieuwsbrief de aankondiging van onze **Vriendenrit** die zal plaats vinden op **25 oktober**. Op het moment dat deze tekst door de redactie wordt opgeschreven wordt nog hard gewerkt aan de voorbereiding van deze dag. Dankzij de medewerking van het Spoorwegmuseum kunnen we dit jaar weer rijden met de mat'46, treinstel 273.

Bij NS wordt gesleuteld aan de dienstregeling, maar we gaan uit van een vertrektijd rond 10.00- u uit Utrecht CS. De rit gaat vervolgens naar Leiden waarna het gezelschap een bezoek zal brengen aan de Stoomtrein Katwijk-Leiden. 's Middag vindt dan de terugreis plaats waarbij wordt geprobeerd een interessante 'omweg' te maken, terug naar Utrecht CS.

Zodra de plannen definitief zijn wordt u d.m.v. een extra nieuwsbrief geïnformeerd over de details van het programma en de aan deelname verbonden kosten. Aanmelden kan dan **vanaf 4 oktober** via onze website www.vriendennsm.nl. Na ontvangst van uw aanmelding ontvangt u een bevestiging van deelname met daarin de noodzakelijke **'betaalknoppen'**.

Cartoon

Cartoon van Hans Proper

Ritten met de Mat'46

Tijdens het Open Trein Festijn rijdt het Spoorwegmuseum ritjes met de Mat '46. Op zaterdag 20 en zondag 21 september gaat de 273 op en neer naar Amersfoort. Alle ritten vertrekken vanuit het Spoorwegmuseum vanaf spoor 3, helemaal aan het einde van het perron. Kaartjes voor dit retourtje kosten €25,00, kinderen t/m 3 jaar zijn gratis. Er zijn helaas geen kortingen en annuleren is niet mogelijk. Capaciteit van de trein is 125 personen.

Kaartjes zijn te bestellen [via de website](#).

De kaartjes worden bij het hek van het perron gescand (het is niet nodig om een print mee te nemen). Op Amersfoort mag er even worden uitgestapt. Let wel: Er wordt geen QR verstrekt om door de poortjes te kunnen, dus reizigers dienen in Amersfoort binnen de station poortjes te blijven.

De rittijden zijn:

Rit 1 – 09:29 uur Vertrek Spoorwegmuseum. A 09:47 Amersfoort Centraal; 10:06 Vertrek Amersfoort Centraal, 10:29 Aankomst Spoorwegmuseum

Rit 2 – 11:29 V Spoorwegmuseum, 11:47 A Amersfoort; 12:06 V Amersfoort, 12:29 A Maliebaanstation.

Rit 3 – 13:29 V Spoorwegmuseum, 13:47 A Amersfoort; 14:06 V Amersfoort, 14:29 A Maliebaanstation.

Rit 4 – 15:29 V Spoorwegmuseum, 15:47 A Amersfoort; 16:06 V Amersfoort, 16:29 A Maliebaanstation.

Radio 1

Voor wie het leuk vindt om terug te luisteren: conservator Evelien Pieterse was 18 augustus op Radio 1 bij Villa BVD om te vertellen over o.a. het Maliebaanstation. Het is [hier te beluisteren](#).

De Blauwe Engel

In het Depot/Werkplaats Blerick wordt hard gewerkt aan de Blauwe Engel. Het rijtuig wordt in de verf gezet zodat het straks in goede staat als bruikleen naar de Miljoenenlijn in Limburg gaat.

Beelden in de beeldentuin

Er wordt deze zomer nogal veel schoon gemaakt in het museum. Zie ook een vorig bericht. Dit keer waren het 2 grote beelden. Restaurator Adriaan van Rossem ging aan de slag met het reinigen van de beelden in de beeldentuin. Hij is gestart met een behandeling tegen algen, zodat de groene aanslag die zich in de loop van de tijd had opgebouwd, kon worden verwijderd. Hierdoor zien de beelden er weer fris en verzorgd uit.

Over de geschiedenis van de beelden:

De beelden zijn van beeldhouwer Mari Andriessen en zijn gemaakt van zandsteen. Ze hadden jarenlang vanaf 1939 hun plaats bovenop het voormalige Station Utrecht CS. Mari Andriessen, werd na de Tweede Wereldoorlog ook beroemd met het beeld van 'De Dokwerker' in Amsterdam

De beelden van Utrecht CS zijn twee vrouwenfiguren 'Snelheid' en 'Veiligheid': twee begrippen waarmee NS in de jaren '30 het reizen met de trein propageerde. Bij de sloop van het oude station in 1973 zijn de twee beelden verdwenen. Pas jaren later, in 1990, kreeg het Spoorwegmuseum de beelden in bezit toen het Maarssense bedrijf Strukton ze bij een opruimactie ontdekte en ze aan het museum schonk. Dat die schoonheden nu weer schoon zijn is duidelijk zichtbaar geworden!

Spoordieren

Het buitenterrein achter het museum, is vanaf 18 oktober a.s. het domein van de Spoordieren. Deze semipermanente presentatie is gericht op kinderen van 4 tot en met 8 jaar. Centraal staan verhalen over dieren die leven rond het spoor, en een aantal hiervan werden vermeld in eerdere nieuwsbrieven. In de herfstvakantie zijn er ook extra doe-activiteiten gekoppeld aan de Spoordieren. Het is te verwachten dat veel jonge bezoekers komen en vanaf 18 oktober de Spoordieren bezien. Zoals eerder bericht hebben we als Vrienden financieel bijgedragen aan de realisatie van dit educatieve project.

Verstekelingen?

Toen gestart werd met het bladvrij maken van de dwarsliggerwagen 29045 werden deze werkzaamheden wreed onderbrok-en doordat wespen, in een verborgen wespennest in een hoek van de wagen, het overduidelijk niet eens waren met deze actie. Hierop zijn de werkzaamheden direct beëindigd en is de directe omgeving afgezet met lint in afwachting van de komst van professionals om het nest te verwijderen.

Hightea

Het rijtuig "De Blauwe Roemeen" is tijdens het Open Trein Festijn weer de plek waar een High Tea genuttigd kan worden. Voor €19,75 p/p (kinderen €10,50) kan men aan tafel in dit luxe restauratierijtuig.

Boeken kan via: spoorwegmuseum@vermaatgroep.nl.

[Verdere informatie.](#)

Open trein festijn

Van 19 t/m 21 september vindt voor de vierde keer het Open Trein Festijn plaats. Ook deze keer, mede dankzij de inzet van de vrijwilligers in het museum, zijn zoveel mogelijk deuren van treinen en andere ruimtes open. Stap in het dinerrijtuig van de legendarische Oriënt Express, neem een kijkje in de 'bulten' van het directierijtuig "De Kameel" of neem plaats op de bok van een stoomlocomotief en ervaar zelf hoe het voelt om machinist te zijn op zo'n stalen monster. Rondleiders en vrijwilligers staan klaar om je álles te vertellen over de treinen.

Het evenement valt samen met de Raildagen die door de spoorsector worden

georganiseerd.

Nieuw dit jaar zijn de demonstraties van het Incidentenbestrijdingsteam van ProRail. Deze ploeg zorgt ervoor dat het spoor zo snel mogelijk weer beschikbaar is na storingen, ongelukken of andere incidenten. Het team staat dag en nacht paraat en gebruikt speciale voertuigen om ontspoorde of gestrande treinen te hersporen of weg te slepen. Tijdens het Open Trein Festijn toont ProRail de speciale voertuigen die ze daarvoor gebruiken en demonstreren ze hoe een trein opgetild en teruggeplaatst wordt op de rails. De medewerkers van ProRail geven uitleg over de voertuigen en het gereedschap.

Mendinibanken

Volgend op de proefopstelling van de Mendinibanken in de Foyer: Inmiddels zijn de banken definitief gemonteerd waardoor de Foyer nu een meer spoorse uitstraling heeft gekregen.

De evolutie van de intercity

Hier weer een [aanbeveling uit de serie Tijdreizen](#). Dit keer: De evolutie van de intercity.

Nieuwe website

Tijdens de algemene ledenvergadering van 21 juni j.l. hebben de bouwster van de website, Dorien Doppenberg, en de bestuursleden Maarten Klont en Wim Koot de aanwezige leden een blik gegund op de in de steigers staande nieuwe website. Daarbij is de verwachting uitgesproken dat wij begin september *live* zouden kunnen gaan. Dat hebben wij helaas niet gehaald. Daar zijn een paar redenen voor aan te voeren:

Op de nieuwe website moeten allerlei processen opnieuw worden ingeregeld. Het gaat verder dan alleen het plaatsen van een nieuwe layout, met nieuwe foto's en bijbehorende tekst. Genoemde processen moeten ook worden getest, en dat kost meer tijd dan verwacht. Daarnaast speelt de beschikbare tijd van onze ontwerpster een rol. Op het moment dat zij veel zakelijke opdrachten heeft, kan er minder tijd aan 'vrijwilligerswerk' worden besteed. Desondanks hopen wij binnenkort in de lucht te komen met de nieuwe website. Wij houden de vinger aan de pols en zullen u via dit medium op de hoogte houden.

Het raadsel

Deze zeer zinnige tekst is te vinden op het fundament van de hijskraan die met beladen lorries de loc's van kolen voorziet. In de haak een geïntegreerde weegschaal. De hijskraan staat tegenover het seinhuis.

De redactie kreeg een reactie op de in de vorige VDDig gestelde vraag waar de getoonde tekst te vinden was. Mevrouw Simons (gepensioneerd conservator van het Spoorwegmuseum) vertelt dat zij indertijd het idee kreeg deze schildering aan te brengen op het torentje van de

kolenkraan op het emplacement van het museum. Zij had zich laten inspireren door de tekst die in IJmuiden was geschilderd door NS. Bijgaand ter illustratie van die schildering een foto van Roef Ankersmit die hij maakte op 20 februari 1960 op het emplacement van IJmuiden, gezien naar het westen vanaf een punt bij km 5,6 met in de verte koelwagens voor het visvervoer, en vooraan reservetreinstel EID2 363. De foto is opgenomen in de beeldbank van de NVBS.

Het beladen van elke lok werd nauwkeurig geregistreerd, want de machinist kreeg een bonus op zijn loon bij gunstig gebruik. En een ernstige berisping (en onderzoek) als het meer was dan normaal. Het kon zijn dat hij onderweg wat kolen "verloor" ten gunste van "verzamelaars" langs het spoor. Tevens droeg die administratie bij aan het efficiënt gebruik van de kolen. Een voortdurende presatie beloning.

Het raadsel van deze keer:

Waar is dit te vinden en wat is de bedoeling van al die "rommel"?

De volgende uitgave zal verschijnen op maandag, de 20ste oktober.

Vrienden
van het
Spoorweg
museum

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl
editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl
www.spoorwegmuseum.nl

Redactie & layout: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van der Vlist
Kopfoto: Lisa van Tilborg

[Facebook](#) [Website](#) [Twitter](#)

[Instagram](#)

Deze e-mail is verstuurd aan [{{email}}](#).

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u redactie@vriendennsm.nl toe aan uw adresboek.